

PRISIKĖLIMAS

Kauno Kristaus Prisikėlimo parapijos laikraštis

Sekmadienio katechezė

Dekanas klebonas mons. Vytautas Grigaravičius

Jėzaus Kristaus Atsimainymas

Brangūs broliai ir seserys Kristuje, švęsdami antrąjį Gavėnios sekmadienį kasmet skaitome Jėzaus Atsimainymo istoriją. Evangelijos ištraukoje pagal Morkų skaitome: „Jėzus pasiėmė Petrą, Jokūbą, Joną ir užsivedė juos vienus nuošaliai ant aukšto kalno“ (Mk 9,2).

Jeį skaitote Bibliją, tai atkreipėte dėmesį, kad kalno viršūnė simbolizuoja susitikimą su Dievu. Pradžios knygoje Dievas Abraomui kalbėjo: „Paimk savo sūnų, savo vienturtį, kurį tu myli, Izaoką, nuvyk į Morijos žemę ir ten ant kalno, kurį tau parodysiu, jį paaukok kaip deginamąją auką!“ (Pr 22,2).

Abraomas paklusniai vykdė Dievo valią, padarė viską, kaip jam buvo liepta. Kai viskas buvo suruošta, ant kalno iš dangaus išgirdo Viešpaties angelo žodžius: „Nekelk rankos prieš berniuką (...). Dabar aš žinau, kad tu bijai Dievo, nes neatsisakei atiduoti man savo vienatinio sūnaus“ (Pr 22,12).

Jėzaus Atsimainymo įvykyje Evangelijose minimi du Senojo Testamento pranašai Mozė ir Elijas. Pirmasis – Mozė, su kuriuo ant Sinajaus kalno „Viešpats kalbėdavo veidas į veidą, kaip žmogus kalba su savo bičiuliu“ (Iš 33,11), – skaitome Išėjimo knygos 33 skyriuje, 11-toje eilutėje. Prieš mirtį Mozė užkopė į Nebo kalną, Pisgos viršūnę, esančią prieš Jerichą ir Viešpats parodė jam visą kraštą, sakydamas: „Tai yra kraštas, kurį prisiėkia duoti Abraomui, Izaokui ir Jokūbui (...). Leidau tau pamatyti savo akimis, bet tenai tu nenuėisi“ (Išt 34,4). Ten Mozė ir mirė.

Kitas pranašas Elijas, kilus Samarijoje badui dėl žydų tautos nepaklusnumo Die-

vui, atnašavo ant Karmelio kalno auką ir nužengusi Viešpaties ugnis sudegino deginamąją auką. Tai matydami visi žmonės puolė kniūbsčia, šaukdami: „Viešpats yra Dievas! Tik Viešpats yra Dievas!“ (1Kor 18,39). Taip žydų tauta nustojo garbinti stabus ir atsivertė į Dievą. Vėliau Elijas patyrė susitikimą su Dievu ant Horebo kalno.

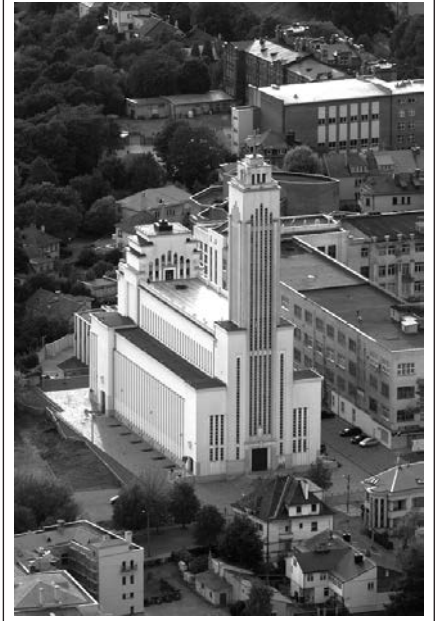
Evangelijose daug kartų skaitome apie įvykius ant kalno. Nuo Palaiminimo kalno nuskambėjo garsūs Jėzaus palaiminimai, – tai tarsi kiekvieno krikščionio elgesio kodeksas. Evangelijoje pagal Luką skaitome: „Tomis dienomis Jėzus užkopė į kalną melstis. Ten jis praleido visą naktį melddamasis. Išaušus rytui, jis pasiėmė dvyliką; juos ir pavadino apaštalais“ (Lk 6,12–13). Taip mes sužinome, kad pirmuosius apaštalus iš mokinių tarpo Jėzus taip pat išsirinko ant kalno, prieš tai per maldą neabejotinai bendravęs su Tėvu.

Prieš kiekvieną svarbų sprendimą Jėzus pasitraukia į nuošalę, dažniausiai į kalną melstis. Jeruzalėje toks kalnas buvo Alyvų kalnas. Luko Evangelijoje skaitome: „Išėjęs iš ten (turime omeny iš Paskutinės Vakarinės menės), Jėzus savo įpročiu pasuko į Alyvų kalną“ (Lk 22,39). Čia Jis meldėsi prieš savo kančią ir mirtį. Pagaliau Jėzus nukryžiuotas buvo ant Golgotos kalno.

Jėzaus Atsimainymas viena gražiausių ištraukų apie Jėzaus dieviškumo šlovę ant Taboro kalno. Jėzaus Atsimainymas aprašomas visose trijose sinoptinėse Evangelijose. Apaštalas Morkus aprašo šį įvykį po to, kai Petras išpažįsta Jėzaus dievystę, kai Jis pirmą kartą prabilo apie kančią ir prisikėlimą, po to, kai Jėzus miniai ir savo mokiniams pasakė: „Jeį kas nori eiti paskui mane, teišsižada pats savęs, teima savo kryžių ir teseka manimi.“ (Mk 8,34).

Toliau Evangelijoje skaitome: „Po šešių dienų Jėzus pasiėmė Petrą, Jokūbą ir Joną ir užsivedė juos vienus nuošaliai ant aukšto kalno“ (Mk 9,2). Pagal tradiciją šiuo kalnu laikomas Taboras, kurio aukštis 588 m. Kadaisė buvo manyta, kad tai Hermonas, kuris aukštesnis nei 2700 m. Tačiau evangelistų minimi kalnai turi labiau teologinę

*Šventasis Sostas
Kauno paminklinei
Kristaus Prisikėlimo bažnyčiai
2015 m. sausio 20 dieną
suteikė Bazilikos titulą!*

prasmę nei geografinę. Jau Kalno pamokslas siejamas su nežinomu kalnu, todėl mintys krypta į Sinajaus kalną, kur buvo sudaryta Dievo Sandora su Izraelio tauta. Štai kodėl pasakojime apie Atsimainymą pasirodo Senojo Testamento pranašai Mozė ir Elijas, kurie siejami su Sinajaus kalnu. Petro pasiūlymas pastatyti tris palapines primena per dykumą keliaujančio Izraelio „palapines“. Pagaliau Jėzus spindesys primena Mozę, kuriam nulipus nuo Sinajaus kalno „veido oda švytėjo dėl to, jog buvo kalbėjęs su Dievu“ (Iš 34,29).

Popiežius Pranciškus vienoje homilijoje sakė: „Jėzus yra naujasis Mozė“. Iš tiesų Kristus yra naujo ir tobulo Dievo buvimo simbolis. Jis pakyla į naująjį Sinajų, kad duotų pasauliui Naująją Sandorą – pirmosios pilnatvę. Jis yra aukščiausias tarpininkas tarp Dievo ir Žmogaus, kur kas labiau pranokstantis pranašus Mozę ir Eliją.

Mieli broliai ir seserys, skaitydami Bibliją, mes nuolat atrandame pasakojimų apie paprastus žmones, kalbančius su Visagaliu Dievu. Jau minėjome Abraomą, Eliją ir Mozę, prisiminkime Dovydą, Jobą, Izaiją – Senojo Testamento atstovus.

Nukelta į 2 p.

Atkelta iš 1 p.

Naujajame Testamente žinome Marijos pokalbį su Viešpaties angelu Gabrieliumi, per sapną ne kartą Viešpaties angelas įspėjo šv. Juozapą. Prisikėlęs Kristus ne tik bendravo su savo mokiniais, bet pasirodė būsimajam apaštalui Pauliui, kuris iki to buvo aršus krikščionių persekiotojas.

Jei visi iki tol pasakojimai apie Dievo susitikimą su žmogumi neįtikina, tai Jėzaus Atsimainymo įvykis tikrai padeda įtikėti, kad bendrystė su dangumi yra įmanoma.

Šiandien turėtume klausti savęs: „Ar Jėzus daro įtaką mano tikėjimui šv.

Mišiose, maldoje ir skaitant Šv. Raštą? Ar tikiu ir turiu vilties išgirsti, ką Dievas nori man pasakyti ir ar būsiu perkeistas?“ Kaip atpažinti, kad Jėzus kalba mums? Mielieji, Jėzus veikia įvairiai. Pavyzdžiui, jei savo širdyje jaučiate troškimą šlovinti Viešpatį ir dėkoti už Jo meilę; arba imate vis labiau nekęsti nuodėmės ir skubate prie klausyklos susitaikyti su Dievu; arba dalyvaudami Eucharistijoje išgyvenate didžiulę laimę, ramybę ir džiaugsmą; arba jaučiate didesnį norą rodyti daugiau meilės ir dėmesio savo šeimai, artimiesiems, bendruomenės nariams. Visa tai Jėzaus veikimas mumyse.

Per Gavėnią mes kalbame apie kryžiaus nešimą, apie nuodėmės numarimą, tačiau kai Petras, Jokūbas ir Jonas regėjo Jėzaus dieviškumą, Jo šlovę taip ir mes turime trokšti regėti Jėzaus šlovę, turime būti įsitikinę, kad galutinis tikslas ne mirtis, bet amžinasis gyvenimas, kurį pažadėjo Jėzus mums, tikintiesiems Jo galia, meile ir gailėtingumu. Apaštalas Paulius rašo: „Jei Dievas už mus, tai kas gi prieš mus?!“ (Rom 8,31)

Tegul ši viena labiausiai viltį teikiančių eilučių Šv. Rašte stiprina ir lydi mus šioje Gavėnios kelionėje.

Kun. Artūras Kazlauskas

Sausio pabaigoje mus pasiekė džiugi žinia iš Romos apie Mažosios bazilikos (Basilica minor) titulo suteikimą Paminklinei mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Prisikėlimo bažnyčiai. Taip iš tikrųjų apvainikuojamas visus metus šventas bažnyčios jubiliejus – kertinio akmens palaiminimo 80-metis (1934) ir bažnyčios dedikavimo 10-metis (2004).

Daugiausia Mažųjų bazilikų turi Italija – apie 550, Prancūzijoje yra apie 170, Lenkijoje – 130, Ispanijoje – 112. Lietuvoje iki šiol buvo 6 bazilikos (basilicae minores): Kauno Šv. apaštalo Petro ir Pauliaus arkikatedra bazilika (bazilikos titulas 1921 m.), Vilniaus Šv. vysk. Stanislovo ir šv. Vladislavo arkikatedra bazilika (1922 m.), Šiluvos Švč. M. Marijos Gimimo bazilika (1974 m.), Žemaičių Kalvarijos Švč. M. Marijos Apsilankymo bazilika (1988 m.), Marijampolės Šv. arkangelo Mykolo bazilika (1992 m.) ir Krekenavos Švč. M. Marijos Ėmimo į dangų bazilika (2009 m.). Visos jos drauge su Kauno Kristaus Prisikėlimo bažnyčia yra Šv. Jono Pauliaus II piligrimų kelio šventovės. Šio titulo prašiusiam Kauno arkivyskupui turėjo pritari visi Lietuvos vyskupų konferencija, tad įvykis yra ne vien Kauno arkivyskupijos, bet visos Lietuvos Bažnyčios šventė.

Bazilika, kaip architektūrinis statinys, gimsta Rytinio viduržemio regione. Į helenistinį laikotarpį nerodo jau pats pavadinimas – *aulē basilikē* – vienas iš karališkųjų rūmų statinių Efeze ar Egipto Aleksandrijoje, pažodžiui reiškiantis sosto salę (tradiciniu terminu *basileus* ir dabar vadinami Bizantijos imperatoriai). Helenistiniai bazilikų statiniai su kolonomis ir pagrindine aule buvo importuoti į Romą, kur Respublikos laikais buvo statomos civilinės bazilikos ir šiandien visiems pažįstamos Džiulijos ar Emilijos Romos forume vardais. Bazilikos paprastai būdavo stačiakampio formos, viduje padalintos į tris ar penkis kolonų ar piliastrų skiriamas navas (stogo konstrukcijoms ir apšvietimui). Vienoje pastato pusėje buvo viena ar dvi pusapvalės ar kvadratinės apsidės, o joms priešingoje pusėje – vienerios ar dvejios durys. Beje, senosiose bazilikose centrinė dalis galėjo būti ir nedengtu stogu. Romos bazilikose vykdavo įvairiausi susirinkimai savival-

Baziliką – karališką bažnyčia

dos reikmėms, turgams, karinėms pratyboms. Bazilikose galėjo stovėti *tribuna*, kur teisėjai atlikdavo savo pareigas (iš čia ir kilęs *tribunale* ir *basilica forense*), viršutiniuose aukštuose veikdavo krautuovės ar įstaigų biurai. Bazilikos galėjo tarnauti kaip šventyklų, teatrų ar termų (pirčių) prieangiai, ar kaip priėmimų salės kilmingųjų namuose, ar kaip sosto salės imperatorių rūmuose.

313 metais Milano ediktu imperatorius Konstantinas suteikė laisvę krikščioniškam kultui. Natūraliai augant krikščionių skaičiui reikėjo ieškoti tinkamų vietų krikščionims susirinkti – juk vienas esminių krikščionio gyvenimo būdo elementų yra susirinkti į draugę (iš čia ir graikiškas pavadinimas *ekklezia* – susirinkimas – bažnyčia). Jau nebeužteko kad ir turtingų krikščionių ypač patricijų didelių namų, vadintų *Tituli* ar *domus ecclesiae*, ar *mitrei* – požeminių salių. Taip krikščionys pradeda ieškoti tam tinkamų vietų. Renkamasi tarp dviejų didelių susirinkimų talpinančių pastatų – termų ir bazilikų. Pasirenkamos bazilikos.

Mūsų vaizduotėje išlikusios idėjos apie krikščioniškuosius pastatus kaip Dievo namus. Nedidelėse pagoniškose romėnų šventyklose stovėdavo vien dievo statula (*cella*, dievo namai), o altorius dievybei buvo lauke, tad kultas vykdavo ne šventyklos viduje, į kurį įeiti galėjo vien kunigai (tarpininkaujantys tarp dievybės ir jos garbintojų). Maždaug IX – X amžiais krikščioniškajam kultui pertvarkomi (pristatant ar nugriaunant ir statant naujus) ir gausūs šventyklų pastatai gausiam graikų – romėnų dievybių Panteonui. Visgi nepamirština, kad svarbiausias tikslas krikščionims yra susirinkimas (plg. Mt 18, 20).

Konstantino ir jo šeimos, ypač motinos šv. Elenos dėka prasideda bazilikų statyba Romoje, o greit ir visoje imperijoje, ypač vietose, menančiose krikščionių kankinius. Apaštala kapai jau senokai buvo tapę krikščioniškojo kulto vietomis. Pirmoji bazilika, manoma, yra Šv. Jono Laterane, statyta Konstantino I dovanotoje žemėje apie 313 m., ji vadinama ir Romos vyskupo katedros bažnyčia ir visų pasaulio bažnyčių motina; prie jos iki 1309 m. buvo ir Romos vyskupo rūmai; vėliau pastatyta – Šv. Petro ant Vatikano kalvos (tik 1377 m. popiežiui

grįžus iš Avinjono, čia pradėdami statyti ir popiežiaus rūmai). Augant Romos vyskupo įtakai senojoje sostinėje, dvi bazilikos – Šventosios Marijos Didžioji ir Šv. Pauliaus už Sienų – statytos jau popiežiaus iniciatyva. Štai ir turime keturias Didžiąsias bazilikas, vadinamas dar ir popiežiškosiomis, ar patriarchinėmis.

Popiežius suteikia Mažosios bazilikos titulą („mažoji“ paprastai nevartojamas, nes „didžioji“ gali būti tik Romoje), svarbioms vietos bažnyčioms. Svarbi gali būti savo senove, dydžiu, meniškumu, dvasingumu, piligrimysčių trauka. Tarp vyskupijos bažnyčių svarbiausia yra katedros bažnyčia, kur stovi Vyskupo – vietos Bažnyčios galvos, tikėjimo mokytojo ir bei vienybės ženklų su Romos vyskupu – katedra (nemaišyti su karališku sostu – *thronus*. *Cathedra* – mokymo vieta!). Senosiose bazilikose vyskupo katedra būdavo pastatoma dievo statulos vietoje – apsidės centre. Taigi krikščioniškojo pastato erdvėje dominuoja Evangelijos mokslas.

1989 m. išleistas Dievo kulto ir sakramentų tvarkos kongregacijos dekretas *Domus ecclesiae* pateikia **Mažosios bazilikos titulo suteikimo nuostatus**. Bažnyčia, kuriai prašomas titulas, turi būti dedikuota liturginėmis apeigomis ir yra laikoma tikru liturginio ir pastoracinio vyskupijos gyvenimo centru, ypač švenčiant Eucharistiją, Atgailą ir kitus sakramentus; visa tai turi būti atliekama pavyzdžingai tiek ruošiantis, tiek švenčiant, ištikimai laikantis liturginių nuostatų bei aktyviai dalyvaujant Dievo liaudžiai; kilniam ir pavyzdiniam šventimui bažnyčioje turi būti pakankamo pločio ir ilgio presbiterija; įvairūs apeigoms būtini elementai – altorius, ambona, vadovo kėdė – turi būti įrengti pagal atnaujintos liturgijos nuostatus; bažnyčia turi būti svarbi vyskupijoje, pavyzdžiui statyta ir dedikuota Dievui kokia nors ypatinga istorine ar religine proga, ar dėl joje saugomo šventojo kūno ar relikvijų, ar dėl joje gerbiamo švento atvaizdo; nepamirštinas ir istorinis bei meninis bažnyčios reikšmingumas; kad liturginių metų bėgyje būtų deramai švenčiama liturgija ir skatinamas maldingumas, yra būtinas tinkamas skaičius kunigų, skirtų bažnyčios pastoracinei ir liturginei tarnystei, ypač Eucharistijai ir Atgailai (būtinas

ir tinkamas skaičius nuodėmklausių, nustatytomis valandomis tarnaujančių tikintiesiems; būtini ministrantai, ir pakankamai daug choristų, padedančių visiems tikintiesiems dalyvauti muzika ir giesme.

Dekrete nurodomos ir **bazilikos pareigos**: čia ugdomas tikinčiųjų liturginis sąmoningumas, steigiant formacijos grupes, rengiant specialius kursus, tęstinius susitikimus ar panašias iniciatyvas; bazilikoje ypač svarbi sklaida ir studijos popiežiaus bei Šventojo Sosto dokumentų, ypač liečiančių šventąją liturgiją; ypatingas rūpestis turi būti skirtas ruošimuisi ir liturginių metų šventimui, ypač Advento, Kalėdų, Gavėnios ir Velykų laikotarpius; su atsidavimu čia turi būti skelbiamas Dievo žodis, tiek homilijose, tiek kalbant ypatingomis progomis; čia skatinamas aktyvus tikinčiųjų dalyvavimas tiek švenčiant Eucharistiją, tiek Valandų liturgiją, ypač Rytmetinį šlovinimą ir Vakarinę; čia palaikomos ir pripažintos liaudiškojo pamaldumo formos; kadangi liturginis aktas tampa kilnesnis, kai atliekamas giedant, rūpinamasi, kad tikintieji drauge giedotų įvairias Mišių dalis; tose bazilikose, kur nuolat gausiai renkasi įvairių tautų ir kal-

bų tikintieji, yra naudinga giedoti drauge tikėjimo išpažinimą ir Viešpaties maldą lotyniškai paprastomis melodijomis grigališkojo choralo, kuris "yra savas Romos liturgijai"; pabrėžiant vienybės ryšį tarp Mažosios bazilikos ir Romos Šv. Petros katedros, kasmet ypatingai turi būti švenčiamos Šv. Petro katedros šventė (02 22); Šv. Apaštalų Petro ir Pauliaus iškilmė (06 29); popiežiaus išrinkimo metinės ar Romos vyskupo pastoracinės tarnystės pradžia.

Bazilikai suteikiamos privilegijos: diena, kai viešai skelbiama apie bazilikos titulo suteikimą, turi būti išgyvenama kaip šventė, rengiant tinkamus mokymus, budėjimus ir kitus šventimus, tiek išvakarėse, tiek dienomis po skelbimo; jei leidžia liturginiai kalendoriaus nuostatai, tomis dienomis turi būti švenčiamos bažnyčios titulo ar bažnyčioje ypač gerbiamo atvaizdo, ar Mišios "Už vietos Bažnyčią", ar "Už popiežių" bei tam skirta Valandų liturgija; pačią skelbimo dieną prieš Garbės himną vietos kalba turi būti perskaityta apaštališkoji brevė ar dekretas, kuriuo bažnyčia pakeliama į bazilikos rangą; tikintieji, maldingai lankantys baziliką ir

joje dalyvaujantys kokiose nors apeigose ar bent sukaltantys *Tėve mūsų* ir *Tikiu*, įprastomis sąlygomis (sakramentinė išpažintis, eucharistinė Komunija ir malda popiežiaus intencijomis) gali laimėti visuotinius atlaidus švenčiant bazilikos dedikavimo dieną, bazilikos titulo dieną, Šv. Apaštalų Petro ir Pauliaus iškilmę; bazilikos titulo suteikimo metines; vieną kartą metuose nustatytą vietos Ordinaro dieną ir vieną dieną, laisvai pasirinktą kiekvieno tikinčiojo; ant bazilikos antspaudo, vėliavų, papuošimų ir reikmenų gali būti naudojamas popiežiškas ženklas – sukryžiuoti raktai; bazilikos rektorius ar vadovas gali nešioti juodą mocetą (susegamą peleriną) su raudonais apvadais, kilpų apsiuvais ir sagomis.

Mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Prisikėlimo bažnyčia, statyta kaip paminklas prisikėlimui Lietuvai Laikinojoje sostinėje, yra ir mūsų tautos, ir Bažnyčios istorijos liudytoja. Ir niekinta, ir vėl garbinga bažnyčia šiandien pakelta į bazilikos rangą tešviečia ne vien Kaunui, bet visai Lietuvai ir visam pasauliui Kristaus prisikėlimo, tai yra pergalės prieš mirtį ir nuodėmę, karališka šviesa.

Parapijos gyvenimo atspindžiai

Maldos už Lietuvą Kauno M. V. J. Kristaus Prisikėlimo bazilikoje

Vasario 14 d., 18 val., M. V. J. Kristaus Prisikėlimo bazilikoje šv. Mišiomis prasidėjo Kauno arkivyskupijos I dekanato nepertraukiama 40 valandų Švč. Sakramento adoracija, dėkoti Dievui už 25-erius Lietuvos Nepriklausomybės metus. Šv. Mišių liturgijai vadovavo parapijos klebonas mons. V. Grigaravičius, koncelebravo kun. V. Lenktaitis.

Klebonas šv. Mišių pradžioje kalbėjo: „Šiandien pradėdame nepertraukiamą 40 val. Švč. Sakramento adoraciją, kuri baigsis vasario 16 d., 16 val. Kviečiu ateiti pagarbinti Švč. Sakramentą. Tegul kiekvieno malda būna padėka Viešpačiui už suteiktą sveikatą, meilę artimui, už galimybę gyventi mūsų laisvoje Lietuvoje. Šiandien kviečiu melstis už Ukrainą, kur liejasi kraujas, žūsta žmonės, taip pat kviečiu melstis už Lietuvos jaunimą, kuris susirinko į „Žalgirio“ areną švęsti „Valentino dienos kitap“. Jaunimas, kuris „Žalgirio“ arenoje dalyvauja renginyje,

po jo turės galimybę atvykti pas mus, adoruoti Švč. Sakramentą bei pasikelti į terasą pamatyti Kauno nakties metu.“

Homilijoje mons. V. Grigaravičius kvietė prašyti Viešpaties malonių pajusti didžiausią šv. Mišių aukos stebuklą, sakdamas: „Per šį stebuklą apvalykime savo sielas nuo nuodėmės raupsų, ištieskime pagalbos ranką ir tiems, kuriuos nuodėmės atstūmė nuo Dievo, padėkime jiems tapti šviesiems Dievo akivaizdoje. Dievas gelbsti žmones per žmones. Atminkime, jog Kristus veikia pasaulyje per kiekvieną iš mūsų, per mūsų nuoširdumą, per mūsų meilę, per mūsų pasiaukojamus darbus.“

Adoracijos koordinatore Marijos radijo administratorė ir Kristaus Prisikėlimo parapijos pastoracinės tarybos narė Staselė Raščiuviene daug širdies įdėjo rūpindamasi, kad dienos ir nakties valandomis adoracija vyktų sklandžiai. Adoracijos metu Marijos radijas iš bazilikos transliavo rožinio maldą.

Pirmosios išipareigojo adoruoti parapijos Marijos legionierės, kurios po šv. Mišių pakvietė į rožinio maldą. Adoruotojai keitė vieni kitus: pabūti vienuoje su Jėzumi, sušildyti sužvarbusias sielas (ir kūnus!) Jo meilės spinduliais atėjo I dekanato šeimos centro atstovai, dekanato jaunimas, šeimos, vienuolės, Kristaus Prisikėlimo parapijos Pastoracinės tarybos nariai, pavieniai tikintieji.

Sekmadienį, vasario 15 d., po Šv. Mišių, į adoraciją bendra malda ir giesmėmis jungėsi Arkikatedros, Gerojo

Ganytojo, Šv. Juozapo (Vilijampolės), Kristaus Prisikėlimo, Šv. Kryžiaus (Karmelitų), Šv. Mikalojaus (Benediktinių), Šv. Pranciškaus Ksavero (Jėzuitų), Šventosios Dvasios (Šilainių), Šv. Vincento Pauliečio (Petrašiūnų) tikybos mokytojai, katechetai. Pabudėti prie Švč. Sakramento norėjo ir „Saulės“ gimnazijos mokiniai, Prisikėlimo bei Petrašiūnų parapijos Pirmajai Komunijai besiruošiantys vaikai.

Po vakarinių šv. Mišių nuo 19 val. iki 7 val. ryto Marijos radijas tiesiogiai transliavo Švenčiausiojo Sakramento adoraciją.

19 val. tikinčiųjų pilnoje bazilikoje Žemaičių Kalvarijos kalnų giedojo kan. relig. mgr., teol. lic. Andriejus Sabaliauskas ir Šiluvos Švč. M. Marijos Gimimo bazilikos jaunimo choras. Po suplikacijų seserys benediktinės nakties programą pradėjo giedodamos Valandų liturgijos naktinę maldą.

Vyskupas Kęstutis Kėvalas pateikė mąstymą apie žmogaus laisvę ir išsakė šventojo popiežiaus Jono Pauliaus II mintis iš veikalo „Mintis ir tapatybė“ apie laisvės pranašumus ir tikėjimo laisvę. Jis kalbėjo, kad žmogus pagal Dievo paveikslą sukurtas laisvas ir pakviestas į Jo bendrystę. Šiandien mūsų tauta išgyvena didelį iššūkį: tapę išoriškai laisvi, esame trapūs. Jėzus dovanoja mums sugebėjimą tapti tikrai laisviems, nes tik pažindami Kristų galime būti laisvi, ir tokį gyvenimą vadiname Dievo malone. Vasario 16-oji, Tautinė giesmė perkeitė mūsų kraštą ir suteikė galimybę tapti panašiais į Dievą. Jis kvietė šią naktį dėkoti ir melstis, kad Dievas sustiprintų mūsų širdyse laisvės troškimą. Mąstymą

Nukelta į 4 p.

Atkelta iš 3 p.

vyskupas baigė žodžiais: „Viešpatie Jėzau Kristau, Gyvojo Dievo Sūnau, dėkojame tau už duotą laisvę, už duotą pavyzdį. Tu parodei, kad žmogus pajėgus laikytis laisvės. Tu pažadinai iščius būrius brolių ir seserų stoti į kovą prieš priespaudą. Jų laisvės liudijimas tapo naujo gyvenimo pradžia. Mes atiduodame į Tavo rankas savo Tėvyne, kad globotum ir saugotum ją. Meldžiame, Viešpatie, kad mūsų gyvenimas taptų giesme, kuri trykštų iš širdies. Mes norime būti mylimu vaiku. Stiprink ir duok mūsų gyvenimui laisvės ir ištikimybės polėkį. Atiduodame į Tavo rankas save ir savo Tėvyne, Tau, kuris gyveni ir viešpatauji per amžius.“

Vyskupo mintims apmąstyti intarpuose erdvę suteikė mūsų garsaus operos solisto Liudo Mikalausko atliekamos giesmės, kvieste kviesdamos „Dieve, arčiau tavęs...“ Naktinė programa šildė širdis nuostabiomis giesmėmis, kurias Viešpačiui, radijo klausytojams ir mažam adoruotojų būreliui dovanojo talentingi Kauno valstybinio muzikinio teatro solistai Mindaugas Zimkus, Rita Preikšaitė, Tomas Ladiga, akompaniatoriai Rūta Blaškytė ir Ramūnas Baranauskas. Solistų giesmes keitė Šv. Rašto ištraukos, skaitomos Marijos radijo direktoriaus Gintaro Blužo, Viliaus Kaminsko, Tomo Ladigos, bei rožinio malda. Keturių rožinio maldos dalių slėpinius vedė ištikimi Marijos radijo talkininkai kun. Darius Vasiliauskas, diakonas Benas Ulevičius, kun. Tomas Pilch OFM Cap, mons. Vytautas Grigaravičius.

Trečią valandą ryto Marijos radijo prezidentė Egidija Vaicekauskienė kartu su

vyrų Kęstučiu vadovavo Gailestingumo vainikėlio maldai, po kurios aktorė Inesa Pauliulytė skaitė šv. Faustinos laiškus. Prieš penktą ryto giedoti Marijos valandų į baziliką sugūžėjo Marijos radijo klausytojams gerai pažįstamas laidų vedėjas, Skriaudžių parapijos klebonas Arūnas Simonavičius su giesmininkų grupe. Po dr. lektorės Bronės Gudaitytės vedamos „Dvasinės ekologijos“ laidos, Dievo žodį perskaitė kun. Gintaras Blužas, o homiliją, skirtą Vasario 16-ajai, pasakė mon. Vytautas Grigaravičius. Tiesioginė Švenčiausiojo Sakramento adoracijos transliacija buvo baigta po rožinio maldos.

Vasario 16 d., švenčiant Lietuvos valstybės atkūrimo dieną, 10 val. bazilikoje buvo aukojamos iškilmingos šv. Mišios už Lietuvą ir jos žmones. Šv. Mišių liturgijai vadovavo Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius SJ, koncelebravo vyskupas Kęstutis Kėvalas, prelatas Vytautas Steponas Vaičiūnas OFS, kurijos kancleris mons. Adolfas Grušas, parapijos klebonas mons. Vytautas Grigaravičius, Kauno kunigų seminarijos rektorius mons. Aurelijus Žukauskas, prefektas kun. Kęstutis Genys bei dvasios tėvas kun. br. Severinas Arminas Holocheris, taip pat kun. Nerijus Šmerauskas, kun. Julius Grigonis, kun. Kazimieras Ambrasas SJ, kun. Nerijus Pipiras bei kun. Virginijus Lenkaitis. Asistą rengė Kauno kunigų seminarijos klierikai.

Savo homilijoje vyskupas Kęstutis Kėvalas ragino švenčiančią bendruomenę atrasti laisvę kaip bendrystei įpareigojančią dovaną, už ją nuolat dėkoti. Vyskupas kartu išryškino ir klaidingo laisvės suvokimo riziką: ja negalima manipuliuoti, nes

taip prasideda individo ir visos visuomenės griūtis.

Pasibaigus šv. Mišioms, kurias transliavo Marijos radijas ir kuriose dalyvavo miesto vadovai, visuomenės veikėjai, gausus būrys įvairių jaunimo organizacijų atstovų, buvo sugiedotas Lietuvos Respublikos valstybės himnas.

Po šv. Mišių iki 16 val buvo toliau tęsiama Švenčiausiojo Sakramento adoracija, skirta maldai už Lietuvą: prie Švenčiausiojo Sakramento klaupėsi, tyloje garbino ir dėkojo dekanato Carito žmonės, parapijos Pagyvenusių žmonių sambūrio nariai.

16 val. bazilikoje prasidėjo Lietuvos valstybės atkūrimo dienai skirtas tradicinis renginys, kurį globoja parapijos klebonas mons. V. Grigaravičius, o remia Pastoracinės tarybos narys V. Bancevičius. Šiais jubiliejiniais metais kauniečiai buvo pakviesti pasiklausti Kauno kultūros centro „Tautos namai“ vyrų choro „Perkūnas“, vadovaujamo meno vadovo Romaldo Misiukevičiaus, koncerto. Koncerte, kurį vedė Zenonas Šalna, dalyvavo visų mylimas bei gerbiamas solistas Liudas Mikalauskas. Chorui „Perkūnas“ ir solistui L. Mikalauskui teko garbė pirmiesiems koncertuoti po Kristaus Prisikėlimo bazilikos skliautais. Skambėjusios lietuvių liaudies dainos, ištraukos iš operų žavėjo ir šildė gausiai susirinkusius tikinčiuosius, kurie atsidėkojo katutėmis bei gėlėmis.

Pamaldos už Lietuvą baigėsi 18 val. šv. Mišiomis, kurias aukėjo parapijos klebonas mons. V. Grigaravičius. Šv. Mišių metu taip pat giedojo vyrų choras „Perkūnas“.

Parapijos istorijos puslapiai

Kun. Nerijus Pipiras

Aktyviųjų dvasininkų ir pasauliečių veikla Mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Prisikėlimo parapijoje antrosios sovietinės okupacijos metu

VIENUOLIŲ VEIKLA

Tarybinės okupacijos metais vienuolynai buvo uždaryti. Prisikėlimo parapijoje seserys vienuolės gyveno atskiruose namuose ar butuose. Dauguma jų dirbo savo kasdienį darbą įvairiose įstaigose. Tačiau šalia to nemažiau aktyviai ir pasiaukojamai dirbo pastoracinį darbą, pagelbėdamos tiek parapijoje dirbantiems, tiek „pogrindininkams“ kunigams. Seserys rengė vaikus Įkrikščioninimo sakramentams, organizavo procesijas. Visų parapijoje buvusių vienuolynų seselės vienai ar kitaip prisidėjo dauginant ir platinant pogrindinę spaudą.

Švč. Jėzaus Širdies mažosios tarnaitės (kultūrietės). Seserys, ypač Jurkutės, Stasė Ryliškytė ir kitos, perrašinėjo religinio turinio knygas. Tai darydavo per kalkę po šešis egzempliorius. Sesuo Marytė Martinkevičiūtė rengė vaikus Įkrikščioni-

nimo sakramentams, jaunuolius – Santuokai, organizavo procesijas. Seserys Irena Tutlytė ir Jacevičiūtė bendravo su to meto inteligentija. Sesuo Antanina Česnulevičiūtė organizuodavo jaunimo susitikimus su kun. Juozu Zdebskiu. Taip atsirado kandidačių į vienuolijas. Ne viena seserų dirbo misijų darbą važinėdamos į Tarybų Sąjungos gilumą, dirbo Kauno klinikoje.

Svarbu paminėti, kad jau tuomet visų vienuolynų vyresniosios kartkartėmis rinkdavosi kartu pasitarti, pasidalyti idėjomis. Buvo pastebėta, kad ima trūkti žmonių katechizacijai. Todėl aštuntojo dešimtmečio pabaigoje pradėti organizuoti pogrindiniai teologijos kursai. Buvo sudarytos 3 grupės po 30 žmonių. Paskaitos, kurias vedė kunigai V. Aliulis, A. Deltuva ir J. Boruta, dažniausiai vykdavo Vilniuje. Buvo gauta ir priemonių katechizacijai – filmų (sesers

Albinos Pajarskaitės pasakojimas), o per devynerius metus buvo išklaustyta visas klasikinės teologijos kursas. Taip buvo ruošiamos ateities misionierės, kurios Atgimimo metais pirmosios ėjo į mokyklas dėstyti tikybos (sesers Birutės Žemaitytės pasakojimas). Pažymėtina, kad seserų kultūriečių gyvenamoji vieta Žaliakalnyje buvo virtusi tam tikru kunigų J. Zdebskio ir S. Tamkevičiaus atramos punktu. Čia viename iš butų buvo rengiami susitikimai, rekolekcijos vienuolėms ir pasauliečiams (plg. Labanauskas R. Eucharistijos bičiulių sąjūdžio ištakos ir raida 1969–1973//Genocidas ir rezistencija. Vilnius: Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimų centras. 2003. Nr.1 (13). P.93–113).

(*Tęsinys, pradžia „Prisikėlimo“ Nr. 148. Kviečiame pasidalyti ir savo prisiminimais!*)

Laikraščio redakcijai rašyti parapijos raštinės adresu: Laikraščiai „Prisikėlimas“, Žemaičių 31 b, Kaunas. Tel. (8-37) 229222

El. paštas : prisikelimas@kaunas.lcn.lt, internetinis adresas: www.prisikelimas.lt. Tiražas 1000 egz.

Vyr. redaktorius parapijos klebonas, dekanas monsinjoras Vytautas Grigaravičius; redakcijos nariai:

Aldona Narušienė, Birutė Vasylienė, Rima Lipšienė, Adolfa Daukšienė, Dalė Starkutė, kun. Nerijus Pipiras.

Kauno Kristaus Prisikėlimo parapijos pastoracinės tarybos laikraštis